

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

איזה יום היום?

עומד יהודי בעיצומן של ימות החול, לבוש בגדי חול, וחוגג. לא רק שהוא אינו נבהל מהחושך, הוא אפילו מחפש אותו.

אנחנו נמצאים בעיצומה של גלות אדום, אבל זה רק מבחוץ; מבפנים, עיקר ההתמודדות כיום היא עם החושך של קליפת יון. בדורנו, יהודים כמעט אינם מתמודדים עם רדיפות מבחוץ; הם מתמודדים והמון, עם חושך מבפנים.

אכשר דרא, וכל כך הרבה יהודים זוכים לנהל חיים של תורה ומצוות, בדרגות והידורים שמעולם לא

אור של חנוכה, אור הגנוז, שמלווה כל יהודי, בכל זמן ובכל מצב. אף פעם לא באמת חשוך, ואתה אף פעם לא לבד.

נראו, ובפרהסיא כזאת שכנראה מאות שנים לא היה אפשרי. ולמרות כל זה, קצת נדיר לראות אושר ושמחה, בטח בקנה מדה כפי שאמור היה לראות לפי נתונים שכאלו. יש לכך סיבה, קוראים לה חושך. אתה מקיים מצוות, אבל איפה החלק באלוקי ישראל?

הרפואה לכך היא חנוכה. חנוכה הוא החג של ימות החול, החג של החושך. בחנוכה, עומד יהודי בעיצומן של ימות החול, לבוש בגדי חול, וחוגג. לא רק שהוא אינו נבהל מהחושך, הוא אפילו מחפש אותו. ממתין ללילה, פונה לצד שמאל, למטה מעשרה טפחים, בזמנים ומקומות הכי רחוקים משבת ויום טוב, ושם דווקא הוא מתעקש לעשות חג חנוכה.

איך? הוא מדליק נר. לא מדורה, אפילו לא אבוקה, נר קטן. הנר הזה הוא הנר של בית המקדש, הנר של שבת - אבל לשם שינוי איננו 'עולים' אליו, אלא הוא 'יורד' אלינו, ואומר: הוא לא צודק, היווני. גם כשחשוך לך, ואתה לא רואה ולא מרגיש כלום, יש לך חלק באלוקי ישראל. יש אור של חנוכה, אור הגנוז, שמלווה כל יהודי, בכל זמן ובכל מצב. אף פעם לא באמת חשוך, ואתה אף פעם לא לבד.

היווני מנצל את החלוקה של שבת וימות החול, כדי להחשיך את עיניהם של ישראל. חנוכה, מטשטש את החלוקה הזאת, ואומר: שבת, היא גם בימות החול, להאיר עיניהם של ישראל.

ע"פ לקו"מ חלק ב' סי' ב'

בדרך כלל כשיהודי קם בבוקר, הוא יודע אם היום שבת או חול, חג או יום רגיל. לא כן בחנוכה - קמים בבוקר ולא יודעים לענות לשאלה הפשוטה: איזה יום היום? האם זה חג או יום רגיל? מצד אחד, יום רגיל לחלוטין; הולכים עם בגדי חול, מתפללים תפילה של ימות החול, וגם הולכים ללימוד ו/או לעבודה כרגיל. מצד שני, אלו ימי חג. מה האמת?

אמת, חג מדרבנן אינו כמו חג מדאורייתא. ימים טובים מן התורה אסורים במלאכה, וימים טובים דרבנן לא. ועדיין, ההבדל בין פורים לחנוכה, למרות ששניהם מדרבנן - הוא שמיום וארץ. פורים הוא יום של חג לכל דבר; הרחוב כולו אומר חג, ומי שרוצה לא להרגיש פורים, צריך לטוס לירח. בחנוכה? כמעט כלום. למה?

סכנת החושך

כי על זה בדיק מנתנהלת המלחמה מול יון. גלות יון אינה אומה כלשהי, אלא קליפה מסוכנת, קליפת יון. על הקליפה הזו אמרו חז"ל: 'חשך זה יון', שהחשיכו עיניהם של ישראל. ואיך? בכך שאמרו 'אין לכם חלק באלוקי ישראל'. נו, באמת, אז הם אמרו. אנחנו הרי יודעים אחרת.

זהו, שלא תמיד. יש שבת ויום טוב, ויש ימות החול. בשבת? אוה, לובשים בגדי שבת קודש, יושבים בראש השולחן, ומרגישים ישמחו במלכותך. ביום טוב? אתה בחרתנו! שם, קליפת יון אפילו לא מנסה. כשיהודי מרגיש התרוממות וקרבת ה', מי מעז להידחק שם ולומר מילה רעה. בשבת קודש אין קליפות, גם ביום טוב כמעט לא.

לכל שבת יש מוצאי שבת... ואז, פתאום כאילו מישוהו לחץ על המתג והאור נכבה. ביום שלישי בצהריים, מי בכלל זוכר שהיה כאן פעם שבת... שם, בדיק שם, הם ממתנים, היוונים. ואומרים: הי יהודי, מרגיש משהו? לא? כנראה שאין. אין לכם חלק באלוקי ישראל. נכון, אף יהודי לא אומר את זה בפה, אבל כמה מרגישים כך בלב?

'חושך זה יון', שהחשיכו עיניהם של ישראל. איך עושים את זה? נורא פשוט. אומרים ליהודי: שבת זה שבת, וחול זה חול. כשאתה מרגיש אור, אשריך. כשאתה מרגיש חושך, ובכן זה מה יש. נא להכיר.

חג של חול

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

שום חושך לא יכול להחשיך אור כזה

ב"ה יום ג' וישב תר"ג

גם עתה אפתה צדיק להזהיר עצמו מחדש שיהיה רבי בעולם ואורו זורח ומאיר מחדש בכל יום גם עתה וכן לדורות שפאיר בכל אחד בכל מקום שהוא הארת בן ותלמיד. לידע ולהודיע לכל אחד בכל עת פי עדין ה' עמך ואתה ואצלך פי מלא כל הארץ פבורו. ואיהו ממלא כל עולם וסובב כל עולם ולית אחר פני מנה... ואין שום חשך ותהום ותחתיות שיוכל להסתיר אור כזה מה שפאיר בנב בכל אחד ואחד בכל עת בכל מקום שהוא בדרך עצות עמקות שלו שאין אנו יודעים כלל, והוא גמור ויגמור פי לא יחזק לעולם ה'...

ועתה חכם בני ושמח לבי ותבין מרחוק הרמזים שיש בפי החכמה. פי זה הים גדול ורחב הים וכו'. ותזהר לבלי להיות שלמדלניק חס ושלום, ואם אפתה כמו שאפתה בעיניך אף על פי כן יצלל השם יתברך יקר מאד כל תנועה טובה וכל העתקה והזהר כל שהוא מרע לטוב, אור נא פגבר חלציק פי יש לנו על מי להשען תהלה לאל...

יתר מזה אין פנאי להאריך. פי אור בקר ממשמש לבוא. וקאור בקר יורד שמש שהוא אור האמת והחסד המאיר מאין סוף עד אין תכלית שהוא בחינת אור יר חנה.

השם יתברך יזכנו לקבל אור חנה עדי נזכה שפאיר עלינו המקמים של הצדיק האמת... אנשינו אנשינו שנינו לידע רמזים מאורות נשגבות כאלו שהם מחיין אותנו עתה גם עתה ובה אנו רואים עין בעין פי עדין ה' אפתה פי לו חסד ה' להמיתנו וכו' לא השמיענו את כל אלה וכו', דברי אביה המצפה לישועה. נתן מברסלב.

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	מספר מדרגות	מספר חלקות	מספר מדרגות	מספר חלקות	מספר מדרגות	מספר חלקות	מספר מדרגות	מספר חלקות
שבת	ל	ע	רס	קס	צח	שבת	ל	ע	רס
א	א	ע	רס	קס	צט	א	א	ע	רס
ב	ב	ע	רס	קז	ק	ב	ב	ע	רס
ג	ג	ע	רס	קז	קא	ג	ג	ע	רס
ד	ד	ע	רס	קז	קב	ד	ד	ע	רס
ה	ה	ע	רס	קז	קג	ה	ה	ע	רס
ו	ו	ע	רס	קז	קד	ו	ו	ע	רס

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן ח"ב תורה ז'

עיון

רבי של פעם

הענין בענין רבינו היה ההתחדשות, ההתחדשות זה כח גדול ונורא אצלינו! כל יום לבקש מהש"ת שאקיים את העצות הקדושות... כל יום לבקש מהש"ת. שילך לישון עם התבודדות. שכך ירדם. ולבקש מהש"ת שיקום, כל לילה בפני עצמו שיבקש מהש"ת שיקום.

וזוהי התחדשות נוראה 'שיהיו בעיניך כחדשים', אנשי שלומנו היו רגילים לפרש שזה הולך גם על כל העצות של רבינו, בכל יום הן צריכות להיות אצלך כמו חדש, בכל יום הן צריכות להיות אצלך 'כחדשים'. תבקש כל יום מהש"ת שתקיים את הענין של חצות, שתקיים את הענין של לדבר להש"ת דיבורים, בכל יום זה צריך להיות אצלך 'כחדשים'. תראה להשתדל לא לגעת בזמן קריאת שמע ובזמן תפילה, 'ותיקן' זה בודאי יותר טוב, אבל לפחות זמן קריאת שמע.

הבעל דבר לכן לא יכול לסבול את הדבר הזה, וטוען: 'היה לך רבי לפני מאה ושמונים שנה [...] אז הוא בא עכשיו ואומר לך שילכו עם אותה דרך שהיתה קודם? עכשיו יש כבר רבי' אחרים'.

אנחנו לא מדברים ח"ו נגד שום רבי, אנחנו רק מדברים כאן מהחילוק המהולך של רבינו עד לדורות האחרונים.

אכן זהו כל הענין שבפועל ממש הרי אין צוואה מפורשת מרבינו שאחריו לא יהיה רבי חדש, אבל הרי רואים בכל זאת שכך סיבב הש"ת, כי האמת של רבינו גדול כ"כ, ולכן אם לא היה כך, היה גם אצלינו כמו אצל אחרים, אם היה לנו רבי מהדורות שלנו, היה גם אצלינו אותו דבר.

היה יוצא אז: שה'חצות' שייך לפעם, ה'התבודדות' היה נהוג רק פעם, 'זמן קריאת שמע' פעם היה כך, היום זה כבר משהו אחר. אבל ב"ה שאין לנו כהיום רבי כזה, וממילא יש לנו את הרבי הישן, ולכן יש לנו את הדרך הישנה הזו, זה לא ישתנה כהוא זה. גם אם קשה לי, קשה לי, אבל את הדרך בעצמו אני לא יכול להזיז אפילו כחוט השערה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

בכלל איסור קבלת לשון הרע הוא, אם כתוצאה מהשמיעה הוא שונא אותו על מה שעשה. או מתנקם בו ומזיק לו עבור אותה המעשה. וכן אם עקב שמיעה זו אינו רוצה לגמול עמו חסדים שכל ישראל חייבים זה לזה, כגון: השבת אבידה, צדקה, הלואה, ביקור חולים, גמילות חסדים וכדו'.

עני שהיה מוחזק בעיני אנשי העיר כעני, ושמע עליו שאינו עני, ובגלל זה הוא מפסיק לתת לו צדקה, עבר על קבלת לשה"ר. אמנם יחקור מה האמת, ואם יתברר שאינו עני, מותר לפטור עצמו מלתת לו צדקה.

גם באופנים שמותר לדבר ולשמוע לתועלת כמו שית', אין שום היתר לקבל מה ששמע, כי התועלת היא רק שידע השומע להזהר מהנהגה והגנבה וכדו', אך לא לקבל הדברים בהחלטיות שאכן הוא כך. רק לחשש בלבד.

(קיצור הל' לשה"ר פ"ז סעיף א, ב.)

על ידי מצות נר חנוכה מפיר פביד השם יתברך...
ונתפטר הפחיתות ולשון הרע, ונמשך שלום הפלילי
בכל העולמות: (אוצר היראה, חנוכה, א)

חנוכה - חינוך לתפילה של הודאה

הזה של הודאה לכל ימות השנה (ועיין באריכות מזה בליקו"ה כלאי בהמה ד').

ההבדל בין הודאה של חנוכה להודאה של כל המועדים

[ד] אכן גם בפסח שבועות וסוכות, הם ימים בהם מתגלה שיר ושבח לבורא. אלא שאז הוא הלל והודיה על יציאה שלמה מגלות לגאולה. מה שאין כן ימי החנוכה, הם ימים בהם אנו מתחנכים ומתרגלים להודות ולהלל בגלות, גם לפני שזוכים לבוא לישועה השלימה, כי בחנוכה לא זכינו לנס השלם לבטל קליפת יוון לגמרי, שהרי הם המשיכו להיות בארץ ישראל, ומשם התחיל להתגלגל החורבן בית שני על ידי הרומאים כידוע.

[ה] אלא שהיא גופא הנס של חנוכה, שהיה הארה גדולה מן השמיים, שאפילו שכבר נתמעט הארת הבית המקדש, לעומת הבית ראשון, והרבה מישאל התייוונו רח"ל, בכל זאת הש"ת עשה נס שהכחישו מאוד את הכח של יוון, וחזרו לבית המקדש, והתחדש העבודה והדליקו נרות המנורה מחדש. והנס הזה הוא הכח שלנו להחזיק בימות הגלות, לזכור שאפשר להאיר אור גם כשעדיין חושך, (שם).

והוא החידוש הנפלא בענין הדרך של הודאה והלל שמתחדש בחנוכה. לא להודות רק לאחר שיצא מצרה, אלא בעיקר למצוא הודאה כשעדיין שקועים בצרה.

להתחיל בכל פעם בהודאה מחדש
אף שנופל בחזרה לצער

[א] חנוכה הוא הזמן בו נפתח הדרך להכנס לעולם של הודאה להש"ת. ואל יאמר, מה יועיל המעט דיבורי הודאה שאני מתאמץ להוציא מפי בימי החנוכה, מאחר שלאחר רגע אני שוכח מהכל ונופל שוב להרגיש את הצער והריחוק, כי זהו גופא העצה של חנוכה שבכל יום מדליקים את הנרות מחדש אף שנכבית בהמשך הלילה.

[ב] כך הוא דרך של חינוך בעת שבאים להתחנך לילך בדרך חדש, שיש להתחיל להתרגל על ידי שעושים מעט אפילו שלאחר מכן נופלים מכן. וכמו שמחנכים קטן, שמלמדים אותו לעשות מעשה טוב, אף שאחר כמה רגעים הוא שוכח וחוזר למעשי קונדס שלו, כי במשך הזמן הוא לומד וגודל כראוי, כך גם אנו צריכים להתחיל בזה הרבה התחלות קטנות של הודאה, עד שבמשך הזמן יתרחב הלב לחיות תמיד חיי הודאה וקירבה לה'.

[ג] מי שירגיל עצמו לילך בדרך הזה, אזי יזכה לחיות כל ימי חנוכה, במעין עולם הבא, אף שלמעשה בפועל עדיין לא יצא מכל הבעיות והקשיים שלו, ויוכל להרגיש קצת מעין אותם השעשועים והתענוגים שיהיה לכל אחד ואחד לעתיד לבוא, שהוא תענוג עצום של קירבה לה'. ואם יעבוד על זה בחנוכה, הוא יקבל כח להמשיך על עצמו הדרך

הליכות

שיחות ומנהגים

חנוכה

היו אנשי שלומנו אומרים בצחצח: "עוד רוח יש לנו בימי החנוכה, שלא מאחרים אז בתפלת ערבית, ועל פו אפשר ללכת אז לישון מקדם יותר מבכל יום, ובכך להזדרז יותר בקצות חצות לילה".

מאמר 'ויהי מקץ' נאמר בשבת חנוכה שנת תס"ה: 'יש כמה נפחם ספואים נפלאים מענין זה הפאזמר, אך איני בקי בהם כל כך: (פרפראות לחכמה סימן נד) נגון ההתעוררות הדיע אצלנו על 'מעוז צור' ישועתי, וישני הנגונים על 'שושנת יעקב', וכן התנועה על 'הודיע' שכל קורא לא יבדל נתיסדו על ידי רבי מאיר לייב בלעכער תלמיד חבר למוה"ר ת':

השיחה שנתנו מוה"ר סימן פ"ה 'אורח נכנס לבצל הבית' נאמר על ידי רבנו הקדוש בליל יום רביעי א' חנוכה תקס"ט אחרי הדלקת נר חנוכה, ובשבת שלחמריה גלה רבנו את התורה 'מי חנוכה' שבלקוטי תנינא סימן ב'. והיו אנשי שלומנו רגילים ללמוד שיחה זו בימי החנוכה, ובפרט בין בני חברתו של רבי שמשון בארסקי היו לומדים שיחה זו אף בצנותא ביהתעוררות

מנהג חנוכה אנשי שלומנו היה ללמוד בכל ליל שבת קדם אמירת הקדוש את כל סעיף ה' שבלקוטי תנינא סימן ב' - 'ימי חנוכה' המדבר שם מענין שבת ושמחה. ויסודתו ממונהגו של רבי מיכל נכד מוה"ר ת'. וכן נהג גם רבי נשקע טולטשינער, השם יקום דמו:

בערב שבת של חנוכה היו מתפללים מנהג קדם זמן הדלקת הנרות:

ביום האחרון של חנוכה הנקרא 'זאת חנוכה' היו אנשי שלומנו מתאספים יחד בבית רבי שמשון בארסקי, ולפעמים בבית אחר לאחר הדלקת נר האחרון, והיו שרים זמירות חנוכה, וכן מזמרים נסחאות של תפלת יום פגור. והוא על פי האמור בלקוטי מוה"ר (תנינא סימן ז) 'שכפי הפלח נא שזוכה לפעל ביום פגור, פן זוכה לבחינת חנוכה עין שם'. אולם לא האריכו בה חנוכה, כדי שיקבלו להתעורר בחצות לילה:

נגון על 'מזמור שיר חנוכה בבית לדוד' המושר בימי חנוכה, הוא נגון מיסודו של אנשי שלומנו:

יום לשנה יחשב

שבת-חנוכה היה אחד מהזמנים הקבועים בהם נהגו להתקבץ אצל רבינו הקדוש. לא מעט מהתורות ושיחות הקודש שהשמיע, נאמרו בשבתות אלו. לשבת-חנוכה דשנת תקס"ט, הגיעו אל רבינו חסידים ואורחים רבים מברסלב ומחוצה לה. בסעודה-שלישית, גילה רבינו את התורה המפורסמת 'מי חנוכה הם ימי הודאה' (ליקוטי מוהר"ן חלק שני, סימן ב'). במאמר זה מוזכר עניין 'קרבת תורה', ומוהר"ן,

המדרש, החל הרבי לבאר על פי התורה הנאמרת, את הפסוק הפותח את פרשת השבוע 'ויהי מקץ שנתיים ימים' - על פי המסופר בגמרא (חגיגה ה"ב) על רב אידי שהיה יוצא מביתו אחרי חג הפסח ומהלך דרך ארוכה שארכה שלושה חודשים, עד לבית-המדרש, שם היה לומד יום אחד בלבד תורה, ולאחר מכן עושה דרכו בחזרה לביתו, כדי להיות עם משפחתו בחג הסוכות ולשמוח עמם. נמצא שחצי שנה היה בדרכים בשביל יום אחד של תורה. קראו לו החכמים 'ברבי רב דחד יומא' (תלמיד בן יום אחד). חלשה דעתו מכך, דרש רבי יוחנן בבית-המדרש על הפסוק (ישעיה נח, ב) "ואותי יום יום ידרשון" שיום אחד בשנה, של לימוד תורה, חשוב כשנה שלמה! רבינו סיים ואמר, שזהו סוד הכתוב "שנתיים ימים" - שהימים נחשבים לשנים, וזה על ידי לימוד הלכות, כמבואר באותו מאמר. האברך מבראחילוב שמע את הדברים ורוחו שבה אליו, חיזוק עצום הוא שאב מהם, הוא הרגיש שגם הוא עשה את הדרך הארוכה ושהה אצל רבינו יום אחד בלבד, אבל הכל היה כדאי!

התלמיד המובהק והנאמן, הבין כי הרבי המשיך בזה בחינה של תיקון קרבן-תורה, שהיה צריך להביא על שחזר מהעיר למברג (לבוב) בשלום לביתו תקופה קצרה קודם לכן. שכן בהיותו בלמברג, היה חולה מאוד וכמעט נוסתלק למרומים. רבינו נתן שבח והודיה לה' לא אחת על שובו משם, וכשהיה מטייל כדי לשאוף אוויר צח, שנצרך לו לבריאותו, בבואו אל מקומות בהם התהלך לפני נסיעתו ללמברג, היה אומר "ראוי לשבח להשם יתברך על שחזר והביאני לכאן, לחזור ולהיות באלו המקומות, כי הייתי סבור, שחס ושלום לא אשוב לראותם עוד".

ברבי רב דחד יומא. בית הנסות בבראחילוב

אחד מחסידי רבינו, אברך צעיר מהעיר בראחילוב, השתוקק מאוד להגיע לשבת-חנוכה זו אל רבינו. בראחילוב שכנה מרחק של כמאה קילומטרים מברסלב, ובמושגי הימים ההם זה נחשב למרחק רב. הוא נסע מעירו, אך לא הצליח להגיע לשבת לברסלב ואלץ לשבות בנימירוב הסמוכה. במשך כל השבת צייר בעיני רוחו את שולחנו הטהור של הרבי ולבו יצא מגעגועים. מיד עם צאת השבת התפלל והבדיל, ויצא בעגלה לברסלב, הוא הספיק להגיע לבית מדרשו של הרבי בעוד שעדיין אמר את התורה בפני קהל אנ"ש. והנה, הפלא ופלא. אך נכנס האברך מבראחילוב לבית

מוהר"ן היה אחוז התפעלות מכך שבשבת עצמה לא גילה רבינו את הקשר בין הפסוק 'ויהי מקץ' לאותו מאמר, ודווקא כשהגיע אותו אברך, גילה רבינו את העניין. אז ראו במוחש כיצד התגלות תורתו היא כפי הנפשות הנמצאות אז לפניו (כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה י"ג, וכן בתורה כ'). רבינו לא המשיך לבאר את המשך המקרא, מוהר"ן הפציר בו מאוד, אך רבינו לא רצה בשום אופן לסיים את הביאור.

גם בהמשך נשנה הדבר המופלא, כשבמוצאי-שבת הגיע רבי יחיאל-צבי אחיו של רבינו עם עוד אנשים שהתעכבו אף הם בדרך ולא הצליחו להגיע לשבת. עם בואם, החל רבינו מבאר בהרחבה, על פי התורה שאמר, את עניין ארבעת הדברים שהראה רבי אליעזר, שהם "חוב יוכיח" וכו' (בבא מציעא מט), שהזכיר קודם לכן בקצרה, ורק עתה, בבוא רבי יחיאל עם עוד חסידים, אז דווקא גילה וביאר רבינו ארבעה דברים אלו בפירושו. ומוהר"ן הבין כי כל דיבור ודיבור של רבינו יוצא במשקל, כפי הנפשות והכיסופין. (ע"פ חיי מוהר"ן עט, פ)

לחידודא

אחר אמירת איזה תורה רקד רביז'ל הרבה, ומתי נאמרה?

חיי מוהר"ן

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:

על איזה תורה בליקוטי מוהר"ן נכתב ר' נתן: 'אנחנו מחויבים לילך עם התורה הזו תמיד?' תורה ב' בליקו"מ תנינא 'מי חנוכה'. והנה אנחנו מחויבים לילך עם התורה הזו תמיד להודות ולהלל להשי"ת תמיד על גודל החסד אשר עשה עמנו... "עלם לחופה ב".

הזכרה: טוביה מויאל בני ברק בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ז' שיעור ה'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

וכן כל הפחינות הנ"ל כלם כלולים בבית המקדש, כי בית המקדש כלול מפחינות בן ותלמיד, כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית טז) 'למה נקרא שמו הר המוריה, שממנו הוראה יוצאה לישראל' - זה פחינת תלמיד, גם אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש שיר השירים על פסוק 'ערשנו ונעננו') 'למה נקרא שמו חדר המטות שעל ידו פרים ורבים ישאל' - זה פחינת בן.

בית המקדש כלול מבן ותלמיד

בית המקדש נקרא מצד אחד 'מוריה' על שם ההוראה, שממנו הוראה יוצאת לישראל וכמובא בדברי מוהר"ן (ברכת הפירות, ג' ועוד) שממנו יצאה הוראה פשוטה כמשנה ברורה והלכה ברורה, שגם בזמנים שנעלמת התורה ידע האדם דבר ברור וקצר, שהשי"ת אתו עמו ואצלו, גם בזמן שאינו יכול לעלות בדרכים של אהבת ה' ויראתו, יאיר לו דרך איך להתחזק עם יהדות פשוטה, לזכור שהשי"ת מתענג מכל מצוה מחשבה דיבור ומעשה שעולה ממנו. כמו שנתבאר שבית המקדש הוא מקום שבו חוזר האדם להשי"ת אחר שנכשל בעוון, מביא את הבהמיות לקרבן, ועל ידי זה מסלק ממנו את הרע.

ומצד שני נקרא 'חדר המיטות' - כלומר מקום ליחוד קודש בריך הוא ושכינתו בגילוי נורא שנמשך על כל ישראל עד שכולם 'פרו ורבו על ידו, וכמו שדרשו חז"ל שקודם בית המקדש לא היו ישראל אלא כארבע רבבות, ואחריו היו מגבת ועד אנטיפרס לכד שישים רבוא עיירות וכל אחת מוציאה כפלים כיוצאי מצרים. כי בבית המקדש היה האדם מקבל דעת נוראה שעברה בגילוי נורא מאב לבן עד שכל אחד גילה דעתו לבנו בריבוי נורא, וכך היה מתרבה מדור לדור [וי"ל שנקט ענין זה שהוא המשכת הקדושה והרוחניות לתוך הגשמיות ממש בבחי' עליונים למטה, ודו"ק].

הארות המקיפים נמשכים בבית המקדש

ועל בן בית המקדש במקום ה' (שמואל ב כ"ד) - זה פחינת פרינסה שמשך על ידי כלליות בן ותלמיד כנ"ל.

בית המקדש נבנה במקום שהיה בו גורן התבואה של ארונה היבוס, כי בבית המקדש נמשך הפרנסה לכל באי עולם, כלומר שירד הדעת של איה ומלא באופן שמחיה את האדם למעשה, ויכול להיות ממנו ממש. ובית עומק יתבאר שהגורן הוא המקום שבו אוסף האדם את תבואת השדה לברור אותה למאכל אדם (כמובא בפאה פ"ה מ"ח ועוד). שזה ענין לשמור את הדעת להוציא ממנה השגות ברורות למעשה של חיים טובים [ופנימיות הענין מתבאר בזוה"ק (תריומה קכח) שהגורן הנקרא בלשון ארמי אדרא - עיגול, והוא סוד המשכת הרוחמים להמשיך שפע עליו ונורא בשלמות היחוד, ומצד שני הגורן הוא בגי' חר"ן שהוא ענין המתקת הדינים שבגור"ן (כמובא בע"ח שער חכ פ"ה). נמצא שאחר שביאור את כלליות סוד בית המקדש הוסף לבאר את סוד מקום בית המקדש, שנבנה על מקום המשכת הרוחמים העליונים לתוך הדינים, שהוא כלליות עליונים ותחתונים].

להמשיך את באכילה את שני המקיפים

זה פחינת לחם הפנים שהיה בבית המקדש - זה פחינת האכילה והפרינסה שמשך על ידי כלליות בן ותלמיד, שבו נהגה אורות המקיפים, שהם פחינת אור הפנים כנ"ל, כי אור הפנים זה פחינת ש"ע נהר"ן פ"דוע, וש"ע הוא שתי פעמים הקף כמובא.

הענין מבואר בכתבי האריז"ל (שער הכוונות דרושי חנוכה בברכת 'שעשה יסידים') שבימי חנוכה מתגלה אור הכתר ואז מתעורר גילוי של ש"ע אורות היוצאים מאורות העליונים כביכול דרך ספירת הבינה, והם סוד שני פעמים היקף, והם ממתקים את הגבורות [היינו שם ס"ג שיש בו ג' יודין וא' - העולים אל-ל, וכן שם הוי"ה עם האותיות והכולל עולה אל-ל, וכשתמלא שם אל-ל עולה היקף, נמצא שני פעמים היקף והם ממתקים הגבורות העולים ש"ה].

וקשר הדברים מתבאר בסוף המאמר בענין חמש גבורות של 'אתה גבור', שהנה כשאר האדם לעסוק באכילה וכדו' מתגברים עליו הגבורות להפילו לתאות אכילה וכדו', אבל על ידי שמתגבר לאכול בקדושה ולא להיות שלימז"ל הסבור שאין לו את הכח לאכול בקדושה, על ידי זה הוא מעורר

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

מהו הכח המיוחד שיש בשבת חנוכה?

א] בחיי רביז"ל היה שבת חנוכה זמן של קיבוץ, שהיו מתקבצים אצלו אנשי שלומנו, וכמה תורות יש משבתות אלו. ומוכן מזה גודל הכח של שבת קודש זו, להתקשר מחדש לצדיק, להתקבץ יחד החברים באורו של הצדיק, וללמוד בצוותא איזה תורה של רבינו, ולהתפלל עליו, [ולאחר הסתלקות רביז"ל היו מתאספים אצל מוהרנ"ת, כי עיקר כח הצדיק המתגלה בחנוכה הוא אור תורתו שמשפיע עלינו, ועל כן התאספו אצל מוהרנ"ת לשמוע ממנו דעת רביז"ל].

ולכן גם קריאת התורה של שבת חנוכה חל בכל שנה בפרשת מקץ, שאז קוראים הענין של יוסף הצדיק בכדי לגלות את נקודת הצדיק שהוא משביר לכל עם הארץ, ובכוחו נזכה לקבל מזון רוחני להתקרב לה' (ליקו"ה ברכת המזון ג').

ב] בשבת זו מתאחדים הכוונות המופלאות של הדלקת נר החנוכה ונר השבת. שהרי נר חנוכה עניינו להמשיך את האור מלמעלה למטה, ונר שבת עניינו להעלות את כל הגשמיות למעלה אל האור, אל השם יתברך.

והוא מה שאומר רביז"ל (ליקו"מ סי' י"ד), שהכוונה בהדלקת נר החנוכה שמדליקים למטה, הוא להאיר כבוד ה' בעולם על ידי שמאירים לרחוקים את כבודו יתברך.

כי יש שני סוגי התגלות של כבוד ה'. יש יראת כבוד שהם דרגות הצדיקים שמשגיגים בגדולתו ית' כל כך עד שרועדים מפניו, והוא כדוגמת הדלקת נר השבת, בו מתגלה לגמרי מלכות ה'. אבל יש התעוררות הלב של יראה מכבוד ה' בהמשכת האור למטה, כלומר כאשר אדם זוכה להכניס מחשבות של התחזקות, הנה ה' מתפאר בי, אוהב אותי, ובמחשבות אלו הוא מתחדש לעבוד את ה', ובזה מתגלה כבודו יתברך, הגם שלפי מעשיו הוא עומד למטה ממקום השראת הקדושה.

כי הכבוד של ה' מתגלה בעיקר כאשר אדם

שהיה רחוק ולא הכיר את כבוד ה', ובאותו הזמן שמתחדש להכירו, אז מתייקר מאוד הכבוד של ה', כי נתגלה שאפילו המרוחק הזה שהיה מתנהג כנגדו, נכנע ומכיר במלכותו. ואין הכוונה דווקא רחוק מהיהדות לגמרי שחזר בתשובה, אלא כל אחד במקומו הוא, באותו הרגע שמעורר עצמו להתחדש להכיר בה', גודל הכבוד של ה' יותר מהרבה עבודת הצדיקים, וכמו שיש שמחה בבית המלכות כאשר עוד שטח חדש שהיה תחת שליטת האויב נכבש תחת שליטתו.

אם כן בשבת זו, שהדלקנו נר חנוכה לפני נר השבת, הרי כבר ירד אלינו אור גדול של התקרבות, ועל ידי כך יש בנו כח לעלות למעלה, כל אחד ממקומו, שנוכה גם אנו להכלל באור השבת וזה החשיבות של שבת חנוכה. (ליקו"ה שבת ו').

ג] וצריך לדעת שאין אלו רמזים נאים בעלמא, אלא הם ממש תיקונים נפלאים שמתעוררים מלמעלה עלינו בכל שנה ושנה, ויש לנו לכון ולהתעורר להאמין בזה, ולזכור כל זאת בעיצומו של השבת, לחשוב הנה הנה, ירד עלי אור חדש שיכול לעלות אותי, וממילא לשכוח כל העבר ולקבל כח חדש להתקרב.

ומובן הדבר, כמה יש להתחזק בשבת זו, לשמוח הרבה ולעשות ריקודי הודאה, ולהתחדש בזמירות השבת. ולהכניס כוחות מחודשים בשעת התפילה והלל.

זאת ועוד, ככל שנוכה להשתדל לטעום מאור השבת, כך נזכה לאחר השבת להמשיך את אור השבת לימות החול, שזוהו בעצם הסוד של כוונות חנוכה, להמשיך האור למטה, לאותם המקומות הנפרדים והעצבים (עיין בליקו"מ סימן ב' תנינא). ולכן באמת אפילו שיעקר הארת החנוכה הוא לימות החול, בהכרח שיהיה בכל חנוכה שבת באמצעו, כדי שנוכל לטעום איזה אור אמיתי של שמחה בהש"ת בכדי שנוכל להמשיכו לימות החול.

מושגים בתורה ז' תניינא

השגות

חנוכה הבית

בית המקדש הוא השראת שכינתו יתברך בעולם הזה ממש ועל ידי זה נכנס הדעת שהקב"ה משרה שכינתו בתחתונים, והוא הוא תכלית העליה של כל העולם שעל ידו עולה הכל לנחת רוח למעלה, ובו מתגלה המקיפים העליונים בפעולת מחילה וסליחה ובפרט ביום הכיפורים שהוא דעת עליון מאד שכאשר מתגלים רחמים אלו מתגלה אור הדעת עד שכל רושם החטאים ורוח הבהמיות מתבטל. וסוד הדבר להמשיך בכל פעם את בנין הבית שהוא ענין חנוכה, שנמשך מלמעלה מעלה ששם הרחמים העליונים והסליחה, רמוז בצירוף חנוכה סלח נא לעם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה, והמשתחו בכל פעם על ידי הדעת כאן למטה רמוז בצירוף מלא רוח חכמה כי סמך משה.

את הארת המקיפים העליונים בסוד לחם הפנים הממתיקים גבורות אלו [והענין יתבאר בהרחבה בסוף המאמר]. וזה שהודיע כאן שיעקר הכניסה לבית המקדש הוא בבחי' קרבנות שמכניע את הרע ושוחט אותו [כמבואר בזוה"ק והובא לעיל]. ועיי' יכול להמשיך הארת המקיפים בסוד לחם הפנים, שתאיר אכילתו בבחי' לחם הפנים.

על ידי חנוכה נמשך אור הפנים

"להצחיל פנים משמן, ולחם ללב אנוש יסעד" - היינו שבתוך הצחיל מתגלה הארת המקיפים שהוא בחינת אור הפנים, בחינת 'להצחיל פנים משמן ולחם' וכו'. ועל פן מצות חנוכה בשמן פי חנוכה הוא בחינת חנוכה הבית שעל ידי זה נמשך פרנסה, ונתגלה אור הפנים שזה בחינות לחם הפנים, בחינות 'להצחיל פנים משמן ולחם' וכו' פנ"ל.

פשוט הפסוק הוא שכשהאדם אוכל מאכלים שמנים וטובים, מתחזקים שמני הגוף והוא עד שפניו צוהלות, אכן בזוה"ק (פסח רי"ז) מתבאר סוד הענין שכשנמשך השמן העליון שהוא המוחין אזי גם הפנים שלמטה מהם שהם ההתגלות בזה העולם גם הם מאירות ברחמים וחסדים. וזה שמבאר כאן שאם האדם משתוקק תחילה לקבל את אורות המקיפין [בבחי' 'כולם אליך ישרון'] זוכה ונמשך בו השמן העליון שהוא אור הבינה בסוד 'שמן של חנוכה', על ידי זה מאיר הפנים שלא תהיה בהם אחיזת הדינים, המפילים אותו לתאוות אכילה כמו שנתבאר.

הארת הפנים של חנוכה

"יאר ה' פניו אליך ויחנך" (במדבר ו'). ויחנך זה בחינות חנוכה, שעל ידי נתגלה אור הפנים, בחינת: "יאר ה' פניו" וכו' פנ"ל.

עומק ברכה זו היא המשכת אור הפנים למטה באופן של התחזקות [בדלה"ן מדברי זוה"ק והאריז"ל]. כי אחר שהתגברו המרגלים, עד שנמשך הסתרה נוראה בבחי' חורבן בית המקדש, צריך להמשיך את האור דווקא בדרך של הארת התלמיד, לחנך את האדם לעקשנות והתחזקות, להתחיל בכל פעם מחדש - יהיה איך שיהיה, וכך הוא מאיר למטה, עד שיכולים להפוך את שמני הגוף לשמן רוחני ונמשך לאדם הוראה, וכך הוא מקבל אף את הארת הבן לפי מדרגתו. [ופנימיות הענין, כי איתא בזוה"ק ובכתבי האריז"ל, שג' פסוקי ברכת כהנים הם שלשה דרכים של המשכת מדות הרחמים, פסוק א' הוא עצם שפע אור הרחמים, ועל כן הוא ברכת 'ברוך', שהוא סוד גילוי האור למעלה, בבחי' 'הארת הבן', פסוק ב' הוא המשכת ט' תיקונים ל"א, שהוא ההארה שהמשיך משה רבינו בפגם המרגלים, של כן לא הזכיר שם אלא ט' מדות של רחמים, ועל כן הוא ברכת 'יאר ה' פניו אליך' - היינו הארת הפנים שהוא סוד 'הארת התלמיד', והשלישי נמשך ממש למלכות. וכאן מזכיר ברכה שניה דווקא, כי כדי להמשיך תיקון המרגלים וחורבן בית המקדש צריך להמשיך דווקא את הארת התלמיד שהוא העקשנות להשאר על עמדו לזכור שהש"ת חפץ בו ומשתעשע בו].

גילוי חנוכה ע"י שנתן משה רבינו לבו לצרות ישראל

ומשה רבינו זכה לסוד חנוכה, על ידי שמסר נפשו בשביל ישראל ונתן לבו עליהם להסתפל בצרתם, כי הוא היה רחמן ומנהיג אמתי פנ"ל ועקר צרת ישראל הוא המשא של עוונות, הם ושלום, פנ"ל, ועל פן בקש עליהם סלח נא פנ"ל, ועל ידי זה נעשה בחינת חנוכה, בחינת חנוכה הבית שנתן תלוי תקון כל הבחינות הנ"ל פנ"ל, וזהו חנוכה חנו ב"ה (תקו"ת י"ג), היינו כ"ה בפסוק, פסליו (עין בספר פשוט פסוק סימן קכו שכן הוא גורסא בטרם) הוא אותיות: "יירא יי כי סר לראות" (שמות ג'). כי משה רבינו נתן לבו להסתפל בצרתן של ישראל, וזהו 'פי סר לראות', לשון 'סר וזעף' (מלכים א-בא) (ועין מ"ד שמות פ"ב), ועקר צרתן הוא המשא של עוונות הם ושלום פנ"ל.

תחילת ישועת ישראל ממצרים הייתה כשירד המנהיג הרחמן אל מקומם הנמוך, כמו שדרשו חז"ל (סמ"ד ג.) על הפסוק 'ירא ה' כי סר לראות' - ראה הקדוש ברוך הוא במשה ש"ס וזעף' לראות בצרותיהם של ישראל, וכן דרשו (שם א. ב.) שסר מעסקיו לראות בסבלותם, ועיי' המשיך את רחמי הש"ת להוציאם ממצרים. וכמובא שראה את הטלה שלא היה לו לשנות ואזי סר מעם הצאן ונשא אותו בחיקו והשקוה. וזה שמביא כאן רבינו שיעקר המשכת אור החנוכה הוא כאשר סר הצדיק לראות את צרות נפשיו בעוונות הנוראים המכבידים על נשמות ישראל רח"ל, ויורד לזעף זה ושם הוא קורא ומודיע 'הנני' - וכמו שיתבאר להלן ששם הוא ממשך את הארת הבן והארת התלמיד להביא תקוה לכל נפש.

חנוכה - לחנך להודות

איך מחנכים ילדים להיות מרוצים, ושיכירו טובה והערכה להוריהם ומחנכיהם?

חנוכה נקרא בשם 'חנוכה' על שם החינוך בו מתחילים אנו להתחנך בעצמנו, ללכת בדרכי ה', וכפי שר' נתן כותב בהרבה מקומות.

ולכן יש להתבונן איך החג מחנך אותנו ללכת אחר ה', וכך ממילא נוכל לדעת איך אנו נעביר החינוך בבית.

כי הנה עיקר מהותם של ימי החנוכה הוא להתרגל להודות לה', להתחנך ללכת בדרך זו של הודאה והלל לשמו יתברך, וכלשונו של ר' נתן (כלאי בהמה ד' - ט'): "ועיקר החינוך הוא על ידי ההודאה על העבר".

כלומר לא רק להודות לה' על הניסים והנפלאות שעשה לנו בימי החנוכה נגד היוונים, אלא להתחנך בחנוכה ללכת תמיד בדרך זו של הודאה, להיות קרוב לה' על ידי הודאה.

הרבה הורים כואבים על כך שבניהם תמיד אינם מרוצים ורק תלונות בפייהם, כמה שמשקיעים בהם, עדיין אין הם מעריכים. אפשר לדחות ולומר: זה מצב הדור, דור מפונק, צעירים לא מבינים.

אך המציאות מוכיחה, ילדים מסתכלים על העולם כפי המשקפיים שקבלו בביתם, הם שומעים ורואים אותנו איך אנו מתייחסים לעולם. באיזה אופן אנו מוקירים טובה לבני משפחתנו, גבאי בית כנסת, מנהלי המוסדות ומלמדיהם וכדומה.

אנשים שבכל שיחה יהיה להם ביקורת, ימצאו את ילדיהם גם 'מבקרים' בביקורת את כל העולם, כולל את הוריהם ומחנכיהם. בית שבו רגילים להודות ולהוקיר טובה לזולת, לראות טוב באנשים, נמצא את הילדים בעלי הכרת הטוב.

ואם הדבר נכון בהכרת הטוב לזולת, כל שכן כלפי השם יתברך. ילדים הגדלים בבית של 'הודאה' על כל דבר, שומעים את הוריהם מברכים ומודים לה' על כל הרחבה קטנה, הם מתחנכים לקשר עמוק ואמיתי עם הבורא.

יאמר האב, מה לעשות שעדיין לא זכיתי להתחנך בדרך זו של הודאה? משום כך יש את ימי החנוכה, בהם אנו מתחנכים ללכת בדרך קדוש זה.

וכלשון מוהר"ת (כלאי בהמה ד'): 'כי כל העבודה הזאת של ההודאה היא בחינת חינוך ממש, כמו שמחנכים הקטן'. שהרי כל תהליך התבגרות הנער הוא על ידי שמנסה קצת להתנהג כמבוגר, ותיכף נופל שוב לרוח נערותו, ושוב מתחזק ללכת בדרך של גדול וחוזר ונופל לנערות, עד שלאט לאט במשך הזמן נעשה יותר ויותר אדם גדול. כך גם דרך החינוך של הודאה, מדליקים נר אחת של הודאה, ולאחר זמן הנו כבה, ושוכחים חסדי ה', ושוב מדליקים שני נרות של הודאה, ואח"כ כבה, וכך מוסיף והולך עד שכובש הדרך הקדוש הזה.

אפשר גם לדבר עם הילדים בפתיחות, להסביר להם על עצמנו, שאנו חיים בעולם שיש בו יסורים, ונופלים ומתחזקים לראות חסדי ה' ולהודות, ושוב נופלים ושוב מתחזקים להודות, כך נחנך אותם ללכת בדרך ההודאה.

להודות ולהלל

וכמובא שיהודה נקרא על שם ההודאה, כמו שאמר הכתוב (בראשית כט, לה) 'הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה', ומצד שני אמרו חז"ל שזכה למלוכות מחמת שהודה במעשה תמר (תוספתא ברכות פ"ד ה"ח ועין מדרש לקח טוב שם ובדעת זקנים שם).

ובזה נראה לבאר את מאמר חז"ל שמי שאינו כורע במודים נהפך לנחש, כי הנה הנחש, אינו נכנע אלא הוא עומד זקוף, וכמו שאמר חז"ל שכשזקף אחר מודים זקף כנחש, וכן אמרו חז"ל על חלום נבוכדנצר שראה את ארבעת המלכויות ומלכות יוון נמשלה לרגלי נחשת, כלומר שהוא זקוף ועז פנים שאינו רואה צורך להשתחוות.

וכן אנו רואים שהנחש עפר לחמו, והעפר הוא תכלית ההיפך מהודאה, כמו שאמר הכתוב 'היווך עפר', וגם הוא בדרך זו שמי שכל לחמו הוא עפר לא שייך בו הודאה.

וזה שהחמירו חז"ל כל כך במי שאינו כורע במודים, שאין הכוונה על מי שנכשל ולא כרע, אלא על מי שזה כל הסתכלותו בחיים, שאינו רואה לנכון כלל להודות להשי"ת, אלא נשאר זקוף בעת שישיראל כורעים.

דרך זו היא דרך קליפת יוון, שאינה מודה ומשתחוה כלל, אלא כל מעשיה בדרך של חכמה ופילוסופיה, ואינן מאמינים שיש למי להשתחוות, כמו שנזכר על מלכות יוון שהיא רגלי המלכויות ועשויה נחשת, זו היא השקפת עולמם.

ועל כן כשינצחו אותם תיקנו חז"ל ימים אלו בהלל והודאה, לשרש מאיתנו את הכפירה של מלכות יוון, ולקבל עלינו את עול מלכותו בהודאה על האמות ובהודאה על העבר.

איתא בבא קמא (דף טז.) 'שדרו של אדם לאחר שבע שנים נעשה נחש. והני מילי דלא כרע במודים'. וביארו בתוס' (שם ע"ב ד"ה והוא) שהוא על פי המובא במדרש שיש עצם בשדרו של אדם שממנו הוא נוצר לעתיד לבוא, ואותו עצם חזק וקשה עד מאוד שאין האש יכול לשורפו, ואם אינו כורע במודים נעשה נחש ועל ידי זה אינו קם לתחיית המתים, שכבר נעשית עצם זו לנחש. ותמהו התוס', וכי משום עוון זה יאבד את חלקו לעולם הבא, והניחו בקושיא.

ויש לבאר על פי מה שכתב רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' עב) שעיקר התחיה לא תהיה אלא לשפלות של כל אדם. כי השפלות היא שתקום בתחית המתים, כמו שנאמר (ישעיה כו) 'הקיצו ורגנו שוכני עפר', ודרשו חז"ל (סוטה ה') 'מי שנעשה שכן לעפר בחייו'.

וראה שם במאמר, שהוא כח משה רבינו שמתעבר בכל אחד מישראל והוא נקודת השפלות שיש בו והיא שתקום לתחיה. ובזה יש לבאר את מאמר חז"ל שמשם יקום לעתיד וינהיג את ישראל, ועל זמן זה נאמר 'מה שהיה הוא שיהיה' ראשי תיבות משה. ויש לבאר, שנקודת המה שיש באדם שהוא נקודת משה, היא שתקום לתחיה.

והנה ההודאה תלויה בשפלות, כי באמת שורש ההודאה היא שמודה ומתודה שאין לו כח וישות לעצמו, אין לו כח להוציא בעצמו את רוצונו לפועל, אין לו כח להביא לעצמו ישועה, אלא רק השי"ת לבדו הוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים והוא עשה עמו נס ופלא.

עומק הפרשה

תעלומת הניכור המתמשך

יִירָא יוֹסֵף אֶת אָחִיו וַיֵּרָם וַיִּתְּנֵם אֵלָיו

עוד בהיותו נער צעיר נגזל יוסף מעם יעקב אביו, גולה משולחן אביו ומתגלגל בין סוחרים מדינים וישמעאלים, נמכר שוב ושוב לעבד כסחורה זולה, וכאן יורד לבית האסורים ועולה ממנו כמשנה למלך מצרים, לכאורה כעת שהוא ברשות עצמו הגיעה השעה לשלוח אחר אביו, המתאבל מזה שנים רבות על בנו שמת בקיצור ימים, אך לא, כתשע שנים עוברות בזו אחר זו, במשפחת יעקב אבינו אשר בארץ כנען שורר אבל רב, ויוסף המתגורר במרחק לא רב כמו מתעלם ממנו לחלוטין.

כעבור תשע שנים מסובב השי"ת ואחי יוסף יורדים למצרים, מיד הוא דואג שיבואו לקבל את פניו אך עדיין מתנכר אליהם, ומייסר אותם שוב ושוב, בטענות שונות, עד שיתגלה אליהם, ויאמר 'אני יוסף', לכאורה דבר זה אומר וצועק 'דרשני'.

את עומק הענין מבאר מוהר"ת ששנים עשר שבטי יעקב, הם כנגד שנים עשר חלקי השכינה הק', שנים עשר דרכים להביא את שכינת ה' לשכון ולהתגלות בעולם, כוחות הראיה השמיעה הדיבור וכד', כולם דרכים שישתמש בהם האדם להוריד את השכינה בעולם (כמובא בספר יצירה פ"ה מ"א).

אך ישנו כח נוסף המעלה ומוציא לפועל את כל כוחות אלו ליחד על ידם את השכינה הק' בעליה שלמה, והוא כח הצדיקים המופלגים, כח זה נקרא יוסף הצדיק, הוא המעלה את התקון של שנים עשר

חלקי השכינה, ליחד על ידי כולם את יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, אבל סוד זה נעלם מאחי יוסף, הם סברו שדי בכח זה לגלות את ה' בעולם, גם הם האמינו שיש כח נוסף של הצדיקים המופלגים המגלים את ה' בעולם, אבל סברו שלמרות זאת עצם גילוי השכינה נעשה על ידי כל אחד בפני עצמו, לכן כשאמר להם שהם עתידים להשתחוות לו לא האמינו בכך, אלא מכרוהו לעבד.

גם כעת שאחי יוסף באו ושהתחוו לו, עדיין אי אפשר לבנות את השכינה, אם יתגלה יוסף כעת לאחיו, הם אכן יראו שהם משתחוים לו ונצרכים לו, אבל עדיין הדבר לא יועיל לבנות את השכינה כיאות, כי הדרך למצוא את כח הצדיקים המופלגים נעשה רק באופן של חיפוש ובקשה ממושכת שוב ושוב, בדחיה וניכור מתמשכים, לאורך תקופה ארוכה בה 'יורא יוסף את אחיו ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות...' ויאמר אליהם מרגלים, אתם לראות את ערות הארץ באתם' וכך שוב ושוב, ניכור אחר ניכור, שבכל אותה עת 'ויסב מעליהם ויבך' בכי של געגועים עזים אחר נשמה שנידחה ונפלה, ומבקשת בתמימות לשוב אל בוראה, ומיד 'וישב אלהם וידבר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אותו לעיניהם'.

בתיקונים טמירים הנעלמים מכל עין מנסים אותו שוב ושוב לראות את גודל חיפושיו, אך הכל מתגמד מול אותו הרע בו מאיר באדם אור הצדיקים, והם באים ואומרים לו 'אני יוסף העור אבי ח'.

(ע"פ ליקו"ה ריבית ה' גביה ה' ועוד)

♦ אומן: לאחר קרוב לארבע שנים של מלחמה בין רוסיה לאוקראינה, מלחמה שגורמה לרבות חסידי ברסלב לגלות מסירות נפש של ממש בקיום צוואת רביז"ל שציווה והזהיר להיות אצלו בימי ראש השנה הק'; נראית כעת כהולכת לקראת סיום. נכון לכתיבת שורות אלו (נר ב') מדובר על 90% של פרטי הסכם הפסקת האש שכבר סוכם. וכאן מגיע המקום שלנו - האמונים על חרב התפילה, להעתיק בכל לב - ובפרט בשעת רצון של הדלקת נרות חנוכה - לסיום המלחמה שהיוותה מניעה גדולה לאלפים, וטרח קשה לחולים וכו', ועם סיום המלחמה צפויים להגיע אומנה רבבות נשמות חדשות שהמתונו לשעת כושר. זכור: כל תפילה פועלת!

♦ ובהמשך להנ"ל: הדרכים לאומן נסללות עם פתיחת מרכז עולמי של חברת ה'לואו קוסט' העולמית 'וויז אייר' בארץ, מהלך שאמור להביא לפתיחת קווים רבים חדשים, וכן לתחרות משמעותית שתזיל את מחירי הטיסות.

♦ תזכורת: עזרת הנשים בציוה"ק סגורה בשבת חנוכה, ועד ליום ראשון בשעה 20:00 בערב. זאת לאור קריאת כל רבני אנ"ש זצ"ל ויבלחט"א, על מנת לשמור על גדרי הצניעות ברחובות אומן בימי הקיבוצים הגדולים.

♦ הלכות חג בחג: במסגרת התורה הזמנית - תורה בליקוטי מוהר"ן תנינא - העוסק גם באור החנוכה, ישנם 2 הלכות העוסקים במיוחד בחנוכה: הלכות חנוכה ז', והלכות שותפים בקרקע ה'.

יור ע"י מנחם עזריה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערבת נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכס נצח: עזריה לרעיונה, בנק
מרבנטיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

הכלכל, שפשהאדם רואה גדל צרותיו בגוף ונפש וממון שהוא רחוק מה' יתברך מאד כמו שהוא יודע בעצמו וגם פפרנסה ובגוף יש לו גם כן יסודין כמו ששכיח ברב העולם ואפילו כשבא עליו איזה צרה ממש ח"ו, הוא צריך לכל יתברך לגמרי מחמת הצרות והיסודין ח"ו. רק בכל עת ועת בפרט בעת צרה ח"ו יתן עיניו לבו ודעתו להסתכל ולהתבונן היטב על חסדי ה' וטובותיו שעשה עמו עד הנה...

וצריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל לה' יתברך, ועי"ז יהיה לבו נכון כבודו שגם עתה ה' יתברך לא יסיר חסדו וטובו מאתו ויחזק את לבו לצעק ולהתחנן לה' יתברך שיצילהו גם עתה מכל הצרות:

(הלכות כלאי בימה ד, ד.)

יהלום

בי באמת זה הדרך של הודאה ותודה הוא דרך נפלא מאד להתקרב על ידו לה' יתברך מכל מקום שהוא:

(שם ע"ש)

מה המעלה המיוחדת של 'זאת חנוכה'?

היום האחרון של חנוכה מכונה בשם 'זאת חנוכה' [על שם קריאת התורה שבאותו היום], והוא היום החשוב ביותר של חנוכה, יום גדול ועצום שראוי מאוד להכין את הלב לקבל קדושת היום, ונוהגים ביום זה לנסוע אצל צדיקים לקבל הארה נוראה זו של 'זאת חנוכה'.

והנה בחנוכה זכינו בכל יום להמשיך על עצמנו מידה אחת של רחמים מתוך השלש עשרה מידות, בשבעה ימים של חנוכה נמשכו שבעה מידות של רחמים, וביום השביעי האיר המידה של רחמים הנקרא 'אמת', כי במשך השבעה ימים זכינו לברר את מידת האמת בשלמות, שהוא המשתכח אורו של יעקב אבינו שמידתו אמת, והוא עומד ללחום נגד עשו לגלות את האמת [שעל כן שבעה פעמים שם הוי"ה עולה יעקב, כי בשבע ימי ההדלקה עסקנו להאיר את עצם אור האמת שיעקב מאיר בעולם].

אבל עדיין צריכים אנו להבעיר אש גדולה של האמת עד שיכלה לגמרי את עשו, וזה על ידי הארת 'יוסף הצדיק',

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות חנוכה

בשעות המוקדמות של הלילה, ידליק בביתו. ואם קשה הדבר, ידליק במקום אכסניו, אך נכון שיאכל שם סעודת מלכה מלפניו לאחר הדלקת נרות חנוכה. אך דע, שכל זה אמור למי שבני ביתו נמצאים עמו. אבל הולך לשבות לבדו במקום אחר ואשתו או בני ביתו נשארים בביתו, אזי דין אחר יש לו, וקצר המצע מהשתרע כאן.

הבדלה ונר חנוכה איזהו קודם? נחלקי הפוסקים אם להדליק נר חנוכה קודם הבדלה או אחריו, ואנו נוהגים להבדיל ואחר כך להדליק נר חנוכה. אך נכון להכין את המנוחה לפני שבת, כדי שיהיה אפשר להדליק תכף. אבל בבית הפנסות מדייקים לפני 'עלינו' אף על פי שהוא לפני הבדלה. אמירת 'ותן לך' [למנהיגי שאין אומרים אותו בסדר התפילה בבית הפנסות] והשאר המצוות של מוצ"ש, נראה שיש לאמרום אחרי הדלקת נר חנוכה.

הנותר מן השמן והפתילות של נרות חנוכה א. מה שנשאר בבקבוק של השמן שקנה ויחד לצורך נרות חנוכה, מתר להשתמש בו למה שרוצה ואין בו קדשה כלל (ביה"ל סימן תרע"ט ד"ה הדין).

ב. השמן שנשאר בכוסיות או בבזיצי המנוחה - אין להשתמש בו אפילו לצורך הדלקת נרות שבת (כ"מ מהפוסקים, אמנם ראה בהגות חכמת שלמה ס"ס זה). ואם בנטעות ערבו אותו עם שמן רגיל, יעשו שאלת הכס.

ג. שמן ופתילות שנותנו מנורת חנוכה, יש לשרפם. ויש נוהגים לשמרם עד ערב פסח, ואז שורפים אותם בשרפת חמץ. והעושים כן יש לאחסן אותם בצורה

הבדלה ונר חנוכה איזהו קודם? מקום ההדלקה למי שיוצא מביתו לשבת

א. מי ששוכן בביתו אלא שהולך לאלל סעודות שבת אצל אחרים, חייב להדליק נרות חנוכה בביתו, ואינו יוצא ידי חובתו אם ידליק בבית שמתארח שם או אם ישתתף עם בעל הבית. אך יש להזהר שלא להדליק לפני זמן פלג המנחה וגם שיידלקו הנרות עד חצי שעה שקלח אצל המוכבים. אבל אין מחייבים לראות את הנרות ודלקות, ואפשר לצאת תכף מהבית וגם אין מחייבים לחזר מקדם בבית לראותם.

ב. מי שמתארח כל השבת אצל אחרים, הדין כן:

א. היצא לאחר זמן פלג המנחה, ידליק בביתו.

ב. היצא מביתו לפני זמן פלג המנחה, אזי אם אוכל וישן בבית שמתארח, צריך להדליק שם.

ג. מי שאוכל כל סעודות השבת בבית זה אבל ישן בבית אחר, ידליק בבית שאוכל.

ד. אבל מי שאוכל סעודת הלילה בבית זה וסעודת היום בבית אחר, ידליק במקום שישן.

ה. מי שעקר אכסניו בבית שישן שם ורק הולך לאלל סעודות השבת אצל אחרים, וקשה לו להדליק בבית שאוכל שם, יכול להדליק במקום שנה.

ו. בכל אופן ששמרנו שידליק בבית שמתארח שם, אם קשה הדבר להדליק שם בעצמו, ישתתף עם הבעל הבית בשמן וישמע בהכרח ממנו.

ז. במוצאי שבת, למי שאפשר להגיע לביתו